

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Pignoribus Et Aliis Cavtionibus. Titvlvs XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Gregorius III. Exonen Episcopo.

Ator presentium: & infra. Lex habet a, ut homo liber pro debito non teneatur, et si res defuerint, quae possint pro debito adduci.

CAP. III.

Si rector ecclesiae pro facto proprio rem ecclesiae obligavit, cogitur ejus haeres rem redimere, & ecclesiam restituere.

Alexander III. Episcopo Exonim.

Ex presentium & latoris infirmatione accepimus, quod sacerdos ecclesiae de Offitona & calicem argenteum & medietatem unius breviarum ecclesiae pro sua necessitate pignori obligavit, & ea, morte praeventus minime recollegerit.

Vnde, quoniam indignum est, ut eidem ecclesiae res suae praesertim quae sacris ministeriis deputatae sunt, taliter debeant deperire: mandamus, quatenus si verum est, quod adferitur, filium ejus qui ex successione ipsius patrimonii jus dicitur obtinere, moneas & compellas, ut ea recolligat, & restituat ecclesiae memoratae.

CAP. IV.

Si servarius emit rem eo pacto, quod post tempus restituat eam venditori, recipiendo aliquid ultra sortem, fructibus tamen in ea computatis, iudicatur contractus feneratorius.

Innocentius III. G. Subdiacono nostro, & P. canonico d. Pisano.

Illo vos & credimus scienter dono vigere: [1 & 7]. Sanè inimicis nobis, quod causam, quae venit inter H. & B. filios G. de f. Cofa ex una parte, & G. filiam g. T. & haeres ipsius ex altera, super quibusdam terris praefatis personis pro viginti tribus libris pignori obligatis, vobis duximus committendam: [2 & 7]. Ex parte praedictae G. & haeredum ejus fuit propositum, terras quasidem H. & B. repetebant, ab eis non esse pignori obligatas, sed pure venditas: sicut in instrumentis confecto exinde continebatur. Praefatus vero H. pro se & fratre suo firmiter adferebat terras non esse pure venditas, sed pignori obligatas: cum venditioni praedictae talis fuerit adiecta conditio, ut si à tempore contractus usque ad duos proximos annos praefato T. emptio displiceret, pariter H. ab inde usque ad annum viginti sex libras, (perceptis fructibus computatis in ipsis) dare deberet. Verum, quia ambigitur utrum pura sit & absoluta venditio, an praefatus contractus pignus debeat judicari.

Respondemus, quod qualiscunque fuerit intentio contractuum, & ex forma contractus, venditio non adparet conditionalis, sed pura: quamvis per conditionem possit resolvi: ex duobus tamen, quae in pacto fuerunt expressa, videlicet quod fructus percepti deberent in solvenda pecunia numerari, & quod ultra summam receptam lx. solidi. l. deberent perfolvi, contra ipsum emptorem praesumitur vehementer, praesertim cum ultimas confueverit exercere.

[1] Quod super eo de quo nos consilium voluisti, quid iuris sit liquidò cognoscatur, quia tamen nostra postulatione edoceri response, ne sub ipsius expectatione responsioni decisi negotii prorogetur, praefatis vobis litera duximus respondendum.

[2] Dantes vobis per literas nostras in mandatu, ut ipsam G. & haeres ipsius ad restituendas vineas, & quicquid ultra sortem perciperant ex eisdem, restituerent congruentibus, per personam in Later. concl. contra servarium promulgatum cogere curaretis. Vos ut iuxta mandatum nostrum procederetis in negotio memorato, partes citare curastis. Comj, in praesentia vestra essent constituta.

a C.2. eod. tit. in 1. comp. b C.3. eod. tit. in 1. comp. & post conc. Lat. sub Alex. III. p. 29. s. 1. c. Offen. al. Offic. d. Canonici Pisani. e C.2. eod. tit. in 3. comp. Vid. Covarr. l.3. var. r. c. p. f. Cofa. g. Tiberii h. vinea. i. al. xxi. k. Vid. 4. quod si mult. an. fin. De ed. l. quadraginta.

CAP. V.

Mulier agit pro dote contra quemlibet detentorem suae dote.

Idem Episcopo Apuan.

Ex literis a. f. T. accepimus, quod quatuor, qui vocantur inter B. & A. mulierem, tibi duximus commendandam. [1 & infra.] Si quidem probatum est, quod pro facinore à marito praedictae mulieris commisso fugam petente, tam frater & maritus praefatae mulieris quam ipsa mulier (sicut minus & mille) à regno delinquentis facta distractio, & soluta pecunia mariti, qui à marito mulieris vulturam fecerat, pro propriis spoliatus: sed quaedam possessiones illius eundem R. remanentem & quassidem de manibus illius retinuit, soluta pro eis pecunia praedictae mulieris, quia emptor alius propter possessionem & manuum extabat: pars vero mulieris estimationem dote tantum percipit sibi restitui, vel in possessionem, quae fuerant ex officio delegationis induci: [1 & 1.] Mandamus, quatenus si tibi constiterit et huiusmodi praesentia tua fuere proposita & probata, quod mulier dicit viro dedisse in dotem: & praedictum R. ad fratris aliqua possidere: cum mulieribus huiusmodi in recuperandis dotebus debeat, & eorum in partem, quod propter malefictum viro mulier tenentur debeat in dote, cum etiam bona viro mulierum pro dote tacite obligata, & cum quo onere mandatum super libet possidentem: R. praedictum eidem mulieri ad rationem dote eatenus condemnes, quatenus huiusmodi fratris sui praefati noscitur possidere.

[1] Cum fieri per hereditatem fundum, ut sciam, non concordia finitur, partibus non adiacentibus, nec in partibus praedictae causa merito diligenter examinanda. Gregorius de prudentum verorum consilio ad nostrum dicitur, suam remittendum, ea maxime ratione quae voluit ad iudicium specialiter pertinere.

[2] Pars autem veri contractus respondet, si non dote, sed aliquo modo respondere, quia nihil auferatur, nec venditio distractum fuerat de bonis mariti ipsius mulieris, sed ipsa fecerat, & mandaverat distractenda. Sicut non pro parte deceret de possessionibus viro suo aliquid remanere, quia non fuerant, & ex eo si visus fuerit, possidet ad ea praedicta, quanta fuisse pecunia quae soluta fuerat de manibus illius, ne tibi constiterit utriusque, quod si de immobilitate illius, incertis auri alienationem exierat, sed praedictus R. de manibus addidisse, & al. duorum viciorum auri remanentibus se mercari. Allegat quae, pro R. quod cum quibusdam sent unum patris, & omnes in partem boni succedentis, estimatione totius hereditatis, non provenient ad manum illius de hereditate paterna, quod ultra xxv. auri viciorum, & verò ad nos eadem causa remissa, non fuit possessionis illius, sed nobis confisus utrum s. libras Terrenum quae pariter, & dote distit in dotem, aut idem R. aliquid possidet ad manum illius ad fratrem suum viciorum praedictae, non possessionis examinationi causa insisteret, non quia in praesentibus, non fuit allegatum, & probatum, sed quia non videtur, & sufficientes non veniunt ad nos, & respondere, & fiam tuo duximus examini remittendam per apost. l. 1.

CAP. VI.

Si creditor vel a qui ab eo causam habet, in fraudem suam ex pigore quod satisfactum est facti, debet pigora restituere.

a C.2. eod. tit. in 3. comp. b mariti praefatae. c. l. 1. C.2. eod. tit. in 1. comp. & l. 1. C.2. eod. tit. in 1. comp. d. remanentibus. e. In multis rebus, remanentibus, quod vocem sensus non adhibuit. f. fuerat. g. l. 1. d. p. 1.

